

1 Corintiërs 9:1-14 - Ga dan

Het thema dat de zendingscommissie voor deze dienst heet uitgekozen is 'Ga dan'. Ongetwijfeld is daarbij gedacht aan de opdracht die de Here Jezus heeft gegeven in Matteus 28. Dat gedeelte zal vanmiddag in de dienst ook centraal staan. *Gaat dan heen, maakt alle volken tot mijn discipelen....* Dat is het zogenaamde zendingsbevel. Jezus sprak deze woorden vlak voordat Hij naar de hemel ging tot zijn elf overgebleven discipelen, maar over hun hoofden heen sprak Jezus tot de gemeenten die de discipelen zouden gaan stichten. De opdracht omvat namelijk alle volken, alle tijden en alle plaatsen. Een opdracht die dan ook onmogelijk uit te voeren is door deze elf mensen alleen.

Als de opdracht aan de gemeente gegeven is, dan ontkomen wij er niet aan dat de opdracht ook voor onze gemeente geldt. En om het nog een beetje dichterbij te brengen, omdat de gemeente bestaat uit individuele gelovigen is de opdracht 'ga dan' de verantwoordelijkheid van iedere gelovige. Jezus' opdracht geldt dus niet alleen de hobbyïsten zoals zendelingen, evangelisten, voorgangers of mensen van de zendingscommissie of evangelisatiecommissie. Als je gelooft in Jezus is Zijn opdracht 'ga dan' ook op jou van toepassing.

Zodra je dit zegt dan is mijn ervaring dat dit weerstand oproept bij mensen. We zijn toch niet allemaal geroepen als zending? Je moet daar toch ook gaven voor hebben? Je kunt toch ook wel in je vrije tijd aan zending en evangelisatie doen? En zo zijn er heleboel 'ja-maars' te verzinnen.

Laten we eens proberen wat antwoorden te formuleren.

Als ik mijn bijbel goed begrijp dan is niet iedere christen geroepen om de zending in te gaan. Tegelijkertijd wil ik wel zeggen dat het goed is dat iedere christen zich wel serieus afvraagt of God hem of haar roept om zijn leven – of een deel van zijn leven – te besteden aan zending. Want zodra we zeggen dat niet iedereen de zending in hoeft hebben wij mensen namelijk allemaal de neiging om achterover te gaan leunen en om ons heen te gaan kijken welke andere mensen dan ikzelf hun leven op die manier zullen gaan besteden. Op dit soort momenten worden we allemaal beleefd en zeggen netjes 'gaat u maar voor....., na u.....' En daarom wil ik toch beginnen met de vraag 'waarom jij niet?' Zeg niet te gauw dat je niet geschikt bent. Dat dacht Mozes ook, en Jeremia ook en Gideon ook, maar nooit zei God 'ik heb me vergist, ik neem wel een ander'. Nee, God riep hen, en als God roept dan weet Hij heus wat Hij doet.

Dan zal Hij ongetwijfeld ook zorgen dat je bekwaam bent voor je taak. Het is opvallend hoe vaak God, als Hij iemand roept, ook de woorden 'Ik ben met je' uitspreekt. En dat doet Jezus ook bij het zendingsbevel. *Ik ben met je alle dagen....*

Dat is het eerste, niet iedereen wordt geroepen de zending in te gaan, maar het is ook niet vanzelfsprekend dat je bij de thuisblijvers hoort. Het is hoe dan ook van belang dat we onszelf afvragen wat Gods plan is en dat we openstaan voor Zijn leiding. Wat wilt U? Wat is uw plan met mijn leven? En als je Gods plan weet is het natuurlijk ook van belang dat je Zijn plan met jou uitvoert en dus gaat!

Niet iedereen is dus een zending, maar iedere gelovige is wel geroepen een getuige te zijn. Waar God je ook plaatst, je bent daar geplaatst als ambassadeur van Jezus Christus. De ambassadeur van Nederland vertegenwoordigt ons land in een ander land. Zo mogen wij het Koninkrijk van God vertegenwoordigen in een wereld waar we vreemdelingen zijn. En dat getuigen begint dicht bij huis, in je huwelijk, in je gezin, in je familie, bij je vrienden, op school, op je werk, in je dorp, enzovoort. Daarbij wil ik nog wel even opmerken dat getuigen niet iets is wat je doet, maar wat je bent. Je bent een getuige. Als we geloven in Jezus dan hebben we de Heilige Geest ontvangen en die Geest woont en werkt in ons en maakt door ons heen het Evangelie zichtbaar. Getuigen is dus niet in de eerste plaats een manier van doen, maar een manier van zijn.

Ik heb net al gezegd dat de opdracht 'ga dan' gegeven is aan de gemeente. Als de Here God dus mensen afzondert om een taak in de zending te gaan vervullen dan is het ook goed dat de gemeente hen als zending erkent. Toen Paulus en Barnabas door de Heilige Geest werden geroepen om zending te worden werden zij vanuit de gemeente van Antiochië uitgezegend. U kunt dat lezen in Handelingen 13. Ik begrijp daaruit dat Paulus en Barnabas een thuisgemeente hadden die hen ondersteunde. En dat biddende thuisfront is van groot belang. In het bijbelgedeelte dat we net hebben gelezen staat het apostelschap van Paulus ter discussie. In Corinthe is niet iedereen overtuigd van Paulus' apostelschap. Wat daar precies de oorzaak van is, is niet helemaal duidelijk. Het is in ieder geval zo dat de mensen Paulus gingen vergelijken met andere apostelen. De andere apostelen namen hun vrouwen mee op reis en ontvingen ook financiële ondersteuning voor die reizen. Paulus was niet getrouwd en voorzag bovendien geregeld in zijn eigen levensonderhoud door als tentenmaker te werken. Ook hier moeten we uitkijken dat we hier geen verplichting

van maken. Het is beslist niet zo dat Paulus altijd in z'n eigen levensonderhoud voorzag. Sommigen menen namelijk dat iedere zendeling in zijn eigen levensonderhoud zou moeten voorzien omdat Paulus ook tentenmaker was. Maar Paulus zegt nadrukkelijk in 2 Corinthe 11:8 ev. dat hij andere gemeenten heeft geplunderd door vergoedingen aan te nemen om de Corinthiërs van dienst te kunnen zijn. Toen hij in Corinthe gebrek moest lijden is zijn tekort aangevuld door de broeders uit Macedonië.

In 1 Corinthe legt Paulus uit dat hij wel het recht heeft steun te ontvangen, maar dat hij niet van dat recht heeft gebruik willen maken. Straks wil ik daar nog wat meer over zeggen.

Paulus staat dus in Corinthe onder kritiek, maar ik krijg de indruk dat hij redelijk z'n mannetje staat en zich niet door kritiek uit het veld laat staan. Dat was bij Timotheus anders. Timotheus was een jonge man die vanwege zijn jonge leeftijd ook met kritiek te maken had. We zien dat Paulus hem verschillende keren heeft moeten bemoedigen: *sta niemand toe dat hij vanwege je jeugdige leeftijd op je neerkijkt (1 Tim. 4:12). Daarom spoor ik je aan het vuur brandende te houden van de gave die God je schonk toen ik je de handen oplegde. God heeft ons niet een geest van lafhartigheid gegeven, maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid (2 Tim. 1:6)* Paulus wist hoe kwetsbaar je kunt zijn als je als boodschapper van God met kritiek te maken krijgt. En alleen daarom al is het belangrijk voor een zendeling te weten dat hij of zij gedragen wordt door een thuisgemeente. Het is geweldig bemoedigend te weten, als je werkt op het zendingsveld, dat er een gemeente is die voor je bidt en je als het ware op handen draagt.

Laten we dit nu eens praktisch maken naar onze situatie in Oldebroek. Paulus en Silas werden erkend en uitgezegend door de gemeente van Antiochië. Bij ons is het zo dat iemand pas namens onze gemeente kan worden uitgezonden als aan bepaalde criteria voor wat betreft draagvlak en achterban wordt voldaan. Dat is belangrijk voor de zendingswerker zelf en ook richting de gemeente. Maar zodra iemand naar het oordeel van de zendingscmissie en met goedkeuring van de kerkenraad erkend is als zendingswerker, dan hoort het zo te zijn dat de zendingswerker ook mag rekenen op de steun van de gemeente. Zowel voor wat betreft gebedsondersteuning als financiële ondersteuning. Daar heeft de zendingswerker ook gewoon recht op. Dat is tenminste wat de apostel Paulus zegt in

1 Cor. 9:14: *zo heeft de Here ook voor de verkondigers van het evangelie de regel gesteld dat zij van het evangelie leven.*

Om duidelijk te maken wat dit principe inhoudt gebruikt Paulus een vijftal voorbeelden. Het eerste voorbeeld dat Paulus gebruikt is een soldaat in het leger. Als een soldaat aan het front dienst moet doen dan is het de normaalste zaak dat de overheid in wiens dienst de soldaat staat ook zorgt dat de soldaat zijn soldij – zijn salaris - krijgt. De soldaat moet zich op zijn taak kunnen richten zonder dat hij zich druk hoeft te maken over het brood op de plank. Dat geldt nu net zo voor de verkondigers van het Evangelie. Zij staan in de frontlinie. En dat werk kun je alleen maar goed doen als je jezelf geen zorgen hoeft te maken voor je levensonderhoud.

Het tweede voorbeeld is het beeld van een wijngaard. Iemand plant een wijngaard. Na intensieve bemesten, snoeien, sproeien zal de wijngaard geld gaan opleveren. Het is dan toch niet meer dan normaal dat de wijnboer eet van de opbrengst van zijn wijngaard. Zo ook de verkondigers van het Evangelie. Zij schoffelen en spitten als het ware ook in Gods akker, zodat er opbrengst mag komen.

Nog een voorbeeld. Iemand heeft een kudde schapen. Hij zorgt voor zijn schapen, beschermt de kudde, brengt z'n kudde naar groene streken zodat er voldoende te grazen is voor zijn dieren. Natuurlijk levert zijn kudde ook geld op. Er wordt melk verkocht en ook nu weer: dan mag de herder toch zelf van de opbrengst eten. Ook hier weer geldt dat de verkondigers die nieuwe schapen bij de kudde brengen mogen meeëten van de opbrengst.

Het leger, de wijngaard en de kudde zijn beelden die de bijbel gebruikt voor de gemeente en daarom mag een zending van de gemeente verwachten dat hij gesteund wordt in zijn bediening door de gemeente.

En mocht het zo zijn dat Paulus' lezers deze voorbeelden wel heel alledaags vinden, dan is hij ook nog wel in staat om zijn standpunt met bijbelse voorbeelden te onderstrepen. Het eerste voorbeeld dat Paulus gebruikt is nogal merkwaardig. In Deuteronomium 25:4 lezen we de volgende tekst:

Gij zult een dorsende os niet muilbanden. Wanneer het koren geoogst was, bracht men het naar de dorsvloer. Daarop werd het graan ongeveer een voet hoog (30 cm) uitgespreid, waarna men er een hele dag dieren overheen liet lopen. Daardoor werd het graan min of meer gescheiden. Onder de heidense volken kwam het wel voor dat deze dieren een muilband omkregen zodat ze niet in staat waren te eten van het

koren. De Here God verbiedt dit gebruik in Zijn woord. Zelfs een os moet de mogelijkheid krijgen om te eten van de opbrengst van het land. Het is alsof Paulus wil zeggen: *wat denk je nou, als zelfs een rund al mag eten van de opbrengst, denk je dan dat een boodschapper van God niet het recht heeft om te eten van wat de gemeente hem schenkt? Natuurlijk wel. Wij mensen zijn toch veel belangrijker dan de dieren.*

Het laatste voorbeeld dat Paulus gebruikt is het voorbeeld van de mensen die dienst deden in het heiligdom. In en rondom de tabernakel en later de tempel werd dienst gedaan door de nakomelingen van Levi. De Levieten waren de kosters van die tijd. Tijdens de tocht van het volk Israel door de woestijn zorgden de Levieten voor het opbouwen, afbreken en vervoer van de tabernakel. Behalve de Levieten waren er ook nog de nakomelingen van Aäron die als priester dienst deden. Aäron was ook een Leviet. Hij en zijn nakomelingen vormden dus een selecte groep die de offerdienst verrichtten. De Levieten hadden geen erfdeel in het beloofde land. Bij de verdeling van het land komen zij niet voor. De Levieten waren namelijk vrijgesteld van het werk op het land.

Zij mochten bij hun broeders wonen en de overige stammen van Israel waren verantwoordelijk voor het levensonderhoud van de Levieten. Hoe had de Here God dat geregeld. Even een rekensommetje. De Israëlieten stonden ieder tien procent af voor de levieten. Elf stammen gaven dus 10 procent en mochten negentig procent voor zichzelf houden. Maar als elf stammen één tiende geven aan de Levieten dan ontvangen zij dus elftiende. Dat zou dus betekenen dat de Levieten meer te besteden hadden dan de overige stammen van Israel. Of het helemaal klopt hangt een beetje af van de grootte van de verschillende stammen, maar één ding is zeker. Het is niet Gods bedoeling dat de fulltimers in zijn dienst op een houtje bijten. Zij mogen net als ieder ander voldoende hebben om in het levensonderhoud te voorzien. Je ziet dus dat de mensen die hand en span diensten deden en de mensen die de meer gewichtige taken rondom de offerdienst verrichtten allemaal werden onderhouden van de giften van het overige volk. Zo had God dat georganiseerd in het Oude Testament. Maar datzelfde principe, dat de werkers in de Evangelie-verkondiging mogen leven van de giften van gemeenteleden vinden we ook in het tekstgedeelte van vandaag terug. En op grond van het voorbeeld van de Levieten mogen we ook best zeggen dat er geen onderscheid mag zijn tussen

mensen die een verkondigende taak hebben en de mensen die hand en span diensten verrichten. Ieder mag leven van de opbrengsten die uit de gemeente worden opgebracht.

We gaan even het een en ander samenvatten. Jezus geeft een opdracht: Ga dan! Die opdracht geeft Hij aan de gemeente. In de gemeente zijn er mensen die meewerken in die opdracht door hun tijd te geven, anderen hebben die mogelijkheid niet, maar ondersteunen de werkers door gebed en door geld te geven. De één geeft dus zijn tijd, de ander zijn geld. We hebben gezien dat zowel de Leviet als de priester gesteund werd in z'n werk. Het mag niet uitmaken of je taak verkondigend of ondersteunend is. We hebben ook gezien dat een zendeling geen gebrek mag lijden. Dat zou een aanfluiting zijn voor Gods koninkrijk en ook een aanfluiting voor de gemeente die de zendeling heeft uitgestuurd.

Nu heb ik zelf zo'n 17 jaar mogen leven van een ondersteunende vriendenkring. Inmiddels hoef ik dat niet meer dus ik kan vrijuit praten. Ik weet dat één van de moeilijkste dingen voor een zendeling is om aan te geven hoeveel hij nodig heeft en om, mocht dat nodig zijn, meer ondersteuning te vragen. Je hebt altijd het gevoel dat je voor jezelf vraagt. Je hebt ook heel snel het gevoel dat je al je uitgaven moet verantwoorden naar je achterban. En mensen die de bijbelse principes van ondersteuning niet goed begrijpen versterken dat gevoel vaak. Ik weet nog dat onze oudste dochter een keer een fiets van opa had gekregen. Als iemand vroeg of zij een nieuwe fiets had, hadden wij steeds de neiging om erbij te zeggen dat we hem van opa hadden gekregen. De mensen moesten toch vooral niet de indruk krijgen dat wij zomaar een nieuwe fiets kunnen kopen. Die houding van ons was niet goed. Zo mag het niet zijn. Ieder mens is verantwoording verschuldigd aan God voor wat betreft z'n geldbesteding. Dat geldt voor gevers en ontvangers. We mogen zendingswerkers niet het gevoel geven dat zij verantwoording aan ons hebben af te leggen.

Laten we daarom richting onze zendingswerkers duidelijk zijn: jullie roeping, is de roeping van de gemeente, jullie bediening is de bediening van de gemeente, jullie opdracht is de opdracht van de gemeente. Zo willen we naast elkaar staan, schouder aan schouder. Zo willen we prioriteit geven aan het uitdragen van het Evangelie. We hebben een machtige Heiland, we hebben een machtige Boodschap. We hebben

een machtige taak gekregen. Ga dan! Ga er voor, met elkaar, weet je gesteund, weet je bemoedigd, weet je gewaardeerd.

Ik wens onze zendingswerkers namens ons allen de zegen van onze God toe. AMEN

Maart 2013
G. P. Hartkamp
Wapenveld